

Mariano Andreu al Museu Nacional d'Art de Catalunya -MNAC-

Editorial revista *Emblecat*
revista@emblecat.com

Fig. 1. *Jeunes filles au balcon* (1924).
Museu Nacional d'Art de Catalunya
ref. 254220-000. © E.Garcia Portugués

La direcció del Museu Nacional d'Art de Catalunya, des de que l'actual director, Pepe Serra, ocupà el càrrec, segueix una política d'incorporar en els seus fons obres d'artistes catalans, amb la clara finalitat d'oferir al visitant un veritable recorregut per la Història de l'Art Català.

Aquesta política té diferents línies d'actuació: A través de les exposicions que s'han realitzat darrerament al Museu on s'ha mirat d'omplir la manca d'obres d'artistes catalans, gran part d'ells reconeguts internacionalment i quasi desconeguts aquí. Altra línia són les adquisicions o bé els llegats que s'han produït en aquest període de

mandat, complint així, abastament, amb un propòsit historicista i reivindicador.

De la primera línia, recordem les exposicions intitolades *Carles Casagemas. El artista bajo el mito* (2015); *Lluïsa Vidal. Pintora del modernismo, i Xavier Gosé, 1876-1915. Il·lustrador de la modernidad* (2016); *Ismael Smith. La bellesa i els monstres, Torné Esquiús. Poètica cotidiana, i Ramon Pichot. De Els Quatre Gats a la Maison Rose* (2017-2018); i la que ara mateix està en curs dedicada a *Antoni Fabrès* (2019).

De la segona línia esmentada, cal destacar l'entrada al Museu de la *Composició* (1948) de Joan Ponç, procedent del llegat de Manuel Maria Bosch Puig, l'any 2015, un tema del qual es tractà en el número 6 d'aquesta mateixa revista. Una peça nova d'un artista que mancava dins la col·lecció del Museu que era col·locada en sala. Més recentment, i encara pendent de fer l'acte oficial de presentació en sala, és l'adquisició a primers d'any, per part del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, de la pintura *Jeunes filles au balcon* (1924) de l'artista polifacètic Mariano Andreu. Una obra important dins la trajectòria artística d'Andreu que fou dipositada al Museu Nacional d'Art de Catalunya.

Fig. 2. Presentació d'Artur Ramon i Esther Garcia-Portugués del llibre *Mariano Andreu (1888-1976). Biografia i catàleg raonat* a la Sala Miró del MNAC el dia 16 de maig de 2019. Fotografia AFEGP 2019.

La dedicació del Museu, un objectiu coincident amb el nostre, per recuperar de l'anonimat artistes, es tornà a manifestar quan el passat dia 16 de maig a la sala Miró del Palau Nacional de Catalunya es presentà la publicació del llibre-catàleg d'aquest artista intítulat *Mariano Andreu (1888-1976). Biografia i catàleg raonat*, amb la intervenció del conservador del Museu Nacional d'Art de Catalunya, Eduard Vallés, del galerista i també historiador Artur Ramon i de la autora Esther Garcia-Portugués. La publicació, patrocinada per Laude Compañia Inversora S.A. i editada per ArsNostrum Edicions, pretén omplir un dels nombrosos buits que hi ha en la Història de l'Art Català, i alhora és, de fet, una eina de referència per als professionals en el mercat de l'art i de consulta per col·leccionistes, historiadors i *dilettanti* amb la catalogació de més de mil dues-centes obres recollides.

El llibre consta de quatre apartats. El primer, es la biografia de l'artista, explica la vida personal i l'artística. En un segon apartat s'ha posat en relleu l'avantguarda d'Andreu, l'estil, i els temes que va emprar, posant especial èmfasi en dues disciplines: la d'il·lustrador de llibres i la d'escenògraf i figurinista teatral. El tercer és el catàleg raonat, i conté la fitxa de cada obra amb tota la documentació localitzada fins a la present publicació. Finalment, l'apartat quart està destinat a les fonts de referència o de consulta, la base de les quals es fonamenta l'elaboració d'aquest catàleg, en què s'inclou una relació de les exposicions, la bibliografia, l'índex onomàstic i les abreviatures.

Entre els assistents a l'acte de presentació del llibre cal destacar la concurrència d'un bon nombre de col·leccionistes i seguidors de l'artista que amenitzaren i fomentaren l'intercanvi d'informació.

Fig. 3. Díptic de presentació del llibre *Mariano Andreu*. ADEGP 2019.

Una breu síntesi de la biografia, que a continuació s'inclou, pretén apropar Mariano Andreu al lector d'aquest escrit. Es tracta d'un artista que desenvolupà i assolí l'èxit en totes les facetes artístiques que va emprendre com ara l'esmalt, el dibuix, el gravat, la pintura, la moda, la decoració, la il·lustració de llibres i els dissenys de figurins i escenaris per a ballet, teatre i cinema. Cal fer esment les relacions que establí amb John Gielgud, Olivia de Havilland, Anthony Quayle, Michel Fokine, Henry de Montherlant, Jean Giraudoux, Jean Louis Vaudoyer, Frederic Mompou, Madronita Andreu, la marquesa de Marianao, Ismael Smith i Manuel Rocamora, entre d'altres.

La seva trajectòria artística s'inicià a Barcelona i a partir del 1920 continuà a París amb sovint llargues estades a altres països. En la seva obra s'aprecia una evolució estètica que l'apropa estilísticament a un modernisme anglòfil, després un noucentisme arrelat a Catalunya i finalment un classicisme estilitzat en el qual incorpora el facetat cubista i el món imaginari surrealista. A més, en l'obra es detecta la influència de la paleta dels grans mestres del renaixement i el barroc, però sempre amb un toc elegant i refinat que el distingeix i caracteritza.

Les obres de Mariano Andreu s'exhibiren en galeries i museus d'arreu del món: a l'Art Institute of Chicago (Illinois-USA), Austràlia, Barcelona, Bayonne, Brussel·les, l'American Gallery and County Museum of Los Angeles (Califòrnia-USA), Dublín, la Claridge Gallery de Londres, Madrid, Nova York (diverses galeries com la Valentine Gallery i el MOMA), Pittsburgh (Pennsilvània-USA), Praga, Munic, San Francisco Museum (Califòrnia-USA), Saint Louis City Art (Missouri-USA), Stratford upon Avon (Anglaterra), Toledo Museum (Ohio-USA), Tòquio-Osaka, especialment al *Salon d'Automne* i en nombroses galeries parisenques i del territori francès, a més de les ja conegudes a Catalunya i Espanya.

Andreu rebé dues vegades el premi del Carnegie Institute de Pittsburg, els anys 1933 i 1939. El 1953 el Prix de l'Île de France per *Le Potager de Corot* (1926). Fou Membre associé de l'Académie de Beaux Arts de França (1958) i nomenat *Chevalier de l'Ordre National de la Légion d'Honneur* (1931) i Oficial de la *Légion d'Honneur* de França (1966). També rebé l'any 1963 a Barcelona la Medalla d'Or de les Arts Escèniques atorgada per l'Institut del Teatre, entre altres honors.

Després d'una breu síntesi biogràfica que mostra l'envergadura d'Andreu s'entén l'interès de la direcció del Museu Nacional d'Art de Catalunya per donar a conèixer a l'artista. Un projecte pendent de fer-se realitat és organitzar una gran exposició temàtica al MNAC en la qual es visualitzi la seva extensa producció en diferents disciplines artístiques, des de l'esmalt a la pintura, passant pels dibuixos i esbossos, i els gravats, molts dels quals il·lustraren llibres de bibliòfil, demostrant ser un bon coneixedor de les diferents tècniques emprades. També, s'ha de mostrar la faceta del dissenyador de moda i decoració, així com la de figurinista i escenògraf teatral. Consistiria en fer una recopilació que abasti gran part de l'obra d'Andreu que ajudaria a entendre l'art d'aquest fagocitador d'avantguardes per tal d'apreciar la seva evolució estilística en els diferents gèneres com el retrat, paisatge, nus, composicions, etc., i les diferents disciplines artístiques que practicà, ja esmentades, demostrant la perícia que desenvolupà en totes elles.

Fig. 4. Artur Ramon i Esther Garcia Portugués a la sala de l'exposició dedicada a *Mariano Andreu* a la galeria Artur Ramon Art. Fotografia cortesia d' *El Punt Avui* (juliol 2019).

No obstant, i per complaure als nostres lectors els convidem a que passin per la galeria barcelonina Artur Ramon Art on podran gaudir d'una petita exposició dedicada a Mariano Andreu en la que podran veure la destresa de l'artista en el dibuix i la gràcia i moviment que assolí en els nus de les fèmines, el realisme de les natures mortes com es evident en les flors de carxofes, així com les expressivitat en els guaixos d'alguns figurins i la recreació d'espais en les escenografies que realitzà a instàncies de John Gielgud per l'obra shakesperiana *Much Ado About Nothing* al teatre de Stratfort upon Avon. Es tracta d'una obra teatral que assolí un gran èxit de la crítica per la interpretació i pels disseny d'Andreu arreu del món, organitzant-se gires que partien d'Anglaterra a Austràlia, o bé als Estats Units i amb un bon nombre de reposicions a Europa.

A continuació s'inclouen diferents links que il·lustren el que s'ha exposat:

<https://www.museunacional.cat/es/actividades/presentacion-del-libro-mariano-andreu-1888-1976-biografia-y-catalogo-razonado>

9/04/19 Bonart

<https://www.bonart.cat/actual/la-biografia-i-cataleg-raonat-de-mariano-andreu-espresenta-al-mnac/>

10/5/19 Bonart

<https://www.bonart.cat/actual/dinar-presentacio-cataleg-de-mariano-andreu-1888-1976/>

13/05/19 Al dia

<https://www.aldia.cat/catalunya/territori/noticia-primer-cataleg-raonat-dedicat-mariano-andreu-recull-1250-obres-lartista-seva-biografia-20190513163934.html>

13/05/19 Vilaweb

<https://www.vilaweb.cat/noticies/el-primer-cataleg-raonat-dedicat-a-mariano-andreurecull-1-250-obres-de-lartista-i-la-seva-biografia/>

14/05/19 Núvol Article de Clàudia Rius

<https://www.nuvol.com/noticies/mariano-andreu-lenessim-artista-catala-recuperatde-loblit/>

13/05/19 Capgros

https://www.capgros.com/cultura/art/la-biografia-i-obra-de-l-artista-mataronimariano-andreu-recollida-en-un-extens-cataleg_719617_102.html#

13/05/19 Endavant

<https://www.endavant.info/cultura/cultura-llibres-arts/item/3859-el-primer-cataleg-raonat-dedicat-a-mariano-andreu-recull-1250-obres-de-l-artista-i-la-sevabiografia.html>

14/05/19 La Vanguardia – edició digital

<https://www.lavanguardia.com/vida/20190514/462251238898/un-amplio-catalogo-razonado-recupera-el-universo-artistico-de-mariano-andreu.html>

14/05/19 El nacional

https://www.elnacional.cat/lallanca/ca/profunditat/mariano-andreu-pintorcataleg_384004_102.html

14/05/19 El temps de les Arts Crònica de Pere Antoni Pons

<https://tempsarts.cat/mostrador-de-llibres/>

29/06/19 El temps de les Arts, secció Memòria de l'Art, de Francesc Fontbona

“Mariano Andreu, artista complet”, <https://tempsarts.cat/mariano-andreu-artista-complet/>

Edició en paper:

14/05/19 - *ABC* - Catalunya (cultura)- “El arte cosmopolita y antimoderno de Mariano Andreu” de Sergi Dòria

16/05/19 - *La Vanguardia* (cultura)- “Esther García publica el catàleg raonat del pintor Mariano Andreu” de Josep Playà.

1/08/19 - *El Punt Avui* - “Un artista d'èxit arraconat. Un art lliure i cosmopolita” doble pàgina de Maria Palau

20/08/19 - *Ara* - “L'art exquisit de Marià Andreu surt de l'oblit” d'Antoni Ribas

Informació sobre l'exposició Mariano Andreu a la galeria Artur Ramon Art

<https://www.lavanguardia.com/vida/20190624/463085875558/la-galeria-artur-ramon-art-expone-una-veintena-de-obras-de-mariano-andreu.html>

A la pàgina web d'ArsNostrum, editor del llibre, es poden consultar les novetats i les revisions del catàleg que es vagin produint d'aquest artista.

<https://mariano-andreu.arsnostrum.com/>

<https://mariano-andreu.arsnostrum.com/bibliography/>

<https://premios-concursos.arsnostrum.com/awarded-honored/mariano-andreu/>

<https://documentos.arsnostrum.com/news/>

<https://documentos.arsnostrum.com/product/mariano-andreu-1888-1976-biography-and-reasoned-catalog-by-esther-garcia-portugues/>